

COM ELS OCELLS

“Aquesta és la història / d’un que volia ser ocell [...] Jo soc lliure de fer el que vulgui / no em traieu la llibertat / El cel és un somni / on ell vol arribar / els núvols les seves muntanyes / el sol l’horitzó llunyà.” (Sangtraït, *El vol de l’home ocell*, 1988.)

Els ocells sempre han estat objecte d’admiració i estudi. Les descripcions més antigues que es coneixen sobre la vida i les característiques dels ocells possiblement són les que recullen els *Vedes* hindús, de fa uns 3.500 anys. Aristòtil també va dedicar alguns escrits a analitzar diversos aspectes del comportament dels ocells, com ara les migracions i la manera com incuben els ous, i totes les cultures els han representat en les seves obres d’art.

L'ENIGMÀTIC TARANNÀ DELS OCELLS

Autora: Jennifer Ackerman
Editorial: Cossetània
Pàgines: 400
Preu: 19,95 euros

Ocells sobrevolant el delta de l'Ebre LRP

Els estudis filogenètics indiquen que ocells són autèntics dinosaures, els únics dinosaures vivents

Els ocells constitueixen una classe de vertebrats bípedes de sang calenta que procedeixen directament d’un grup concret de dinosaures, els dinosaures teràpodes amb plomes, i encara que no ho semblen els seus parents vius més propers són els cocodrils. De fet, els estudis filogenètics indiquen que els ocells són autèntics dinosaures, els únics dinosaures vivents. N’hi ha arreu del món i se n’han comptabilitzat unes 10.000 espècies. El que potser no és tan conegut és que exhibeixen comportaments molt complexos, alguns dels quals fins fa poc es creia que eren ex-

VIURE COM ELS OCELLS

Autora: Vinciane Despret
Editorial: Arcàdia (2021)
Pàgines: 240
Preu: 22 euros

clusius de les persones. Els corbs, per exemple, viuen en societats on s’estableixen classes socials, i algunes cacaues fabriquen eines molt senzilles per obrir els fruits amb què s’alimenten.

Estudiar els ocells, com viuen i es relacionen, ens proporciona moltes dades sobre nosaltres mateixos. Aquesta és la finalitat de dos assajos que s’acaben de publicar i que crec que val la pena tenir en compte. No només per totes les dades que aporten sobre el món dels ocells, sinó molt especialment perquè constitueixen un mirall on ens podem veure reflectits. D’una banda, a *Viure com els ocells*, l’antropòloga i filòsofa Vinciane Despret analitza com a la primavera els ocells s’aïllen, canten tan fort com poden, no toleren la presència d’altres ocells, s’amenacen, s’ataquen i, sobretot, vigilen que ningú creui la frontera del seu territori. Tanmateix, lluny de la competitivitat amb què sovint les persones interpretem el nostre entorn i aquests comportaments, Despret, una de les veus més singulars de l’anomenat gir animal en les ciències socials i la crítica cultural, ens explica que,

per als ocells, el territori és una zona que serveix per expressar una manera de viure plegats.

D’altra banda, a *L’enigmàtic tarannà dels ocells*. Una nova mirada a la manera com els ocells parlen, treballen, juguen, crien i pensen, l’escriptora especialitzada en llibres sobre ocells Jennifer Ackerman analitza un immens repertori de comportaments dels ocells que, com diu ella mateixa, “amplien el concepte d’ocellit” i l’acosten molt més al d’humanitat. Des d’ocells joves que s’aboquen a alimentar els seus germans a d’altres tan competitius que maten els companys de niu; d’ocells que creen precioses obres d’art a d’altres que gratuïtament les destrueixen, o ocells que fan regals i d’altres que roben. Ackerman ja ho diu: “[Els estudis sobre els ocells] destrueixen les nostres creences sobre la singularitat de la nostra espècie.”

Com diu la cançó de Sangtraït: “Aquesta és la història d’un que volia ser ocell.” I aquests llibres són les històries d’uns ocells que ens acosten a la nostra humanitat.